

enyhítette a nyomorúságot. A legutolsó levestő konyhát 1879—80-ban tartotta fenn a vöröskereszt egyesülettel együtt, Ujszegeden az árvízkarosultak részére. Hasonlóan szegények segítését célozza a görög keleti szerb és a protestáns jótékony nőegyesület is, de kiveszi részét a munkából a vörös- és fehérkereszt egyesület is.

Röviddel ezelőtt alapították jótékony emberbarátok a jótékonsági egyesületet, mely sok éven át népkonyhát s menhelyet tartott fenn. Ebbeli munkálkodásában a város is melegen támogatta e humánus egyesületet, utóbb pedig a csapatkórház lebontása alkalmával, amikor régi helyéről kiszorult az intézmény, városi kezelésbe jutott s önálló épületet kapott.

A képviselőház ülése.

— Zboray bocsánatot kért. —

(Saját tudósítónktól.) A magyar lapok részletesen beszámoltak arról a durva inzultusról, amely a képviselőház tegnapi ülésekor történt. A folyosón, beszélgetés során Zboray Miklós, amikor kijárási ügyben közeledett Hieronymi Károly kereskedelmi miniszterhez, annak tréfás megjegyzésére olyan durva kifejezést használt, amely fölháborított mindenkit. A magyar sajtó általános elítéléssel tárgyalta Zboray Miklós legujabb szereplését, úgy, hogy bizonyosra látszott, hogyha Zboray ma nem ad elégtételt a kereskedelmi miniszternek, úgy fölszólítják és kényszeríteni fogják elégtételadásra. Ilyen hangulatban kezdődött el a mai ülés. Már tíz óra előtt tömegesen jelentek meg a képviselők a Házban és a Hieronymi-Zboray-affért tárgyalták. Igazán közmegelegedésre aztán úgy intéződött el ez a sajnálatos incidens, hogy Zboray Miklós a Ház ülésén bocsánatot kért a kifejezésekért, amelyekkel megsértette — mint ő mondta — idősebb, tiszteletreméltó egyént, a gentlemant. Beismeri tévedéseit. Kijelenti, hogy sajnálja a használt kifejezést és kéri azt el nem mondottnak tekinteni.

Ezeket mondotta ma Zboray Miklós. A képviselőház osztatlanul helyeselte Zboray nyilatkozatát, amely után Hieronymi Károly is röviden fölszólalt és mosolyogva, jószágon jelentette be a Háznak, hogy Zboray eljárása máris meg van bocsátva... Szünet, majd a szünetben Hieronymi és Zboray között teljes béke következett. Egyik ifjú képviselő meg is jegyezte, Zboray felé fordulva:

— Na, te boldog vagy most. Te voltál két napig a nap hőse és most el is dicsekedhetsz azzal, hogy Hieronymi Károly miniszter ur barátságával tüntetett ki.

Berzeviczy Albert elnök féltizenegykor nyitotta meg az ülést.

A mai ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után az elnök pótlólag besorozza az ötödik osztályba Jaross Vilmos képviselőt, továbbá igazolja Széchenyi Emil gróf képviselőt.

A harmadik bíráló-bizottság igazolja Hajós Kálmán mandátumát.

Az elnök: Mielőtt a napirendre áttérnénk, meg kell emlékeznem egy olyan eseményről, (Halljuk! Halljuk!), amelyről tanuságot tesz a képviselőház gyorsírói naplója és hirt adnak az összes lapok, tehát föltétlenül igaz lehet. Az történt ugyanis az ülés folyamán, hogy két képviselő ur képviselőtársaival szemben sértő kifejezést használt. Az egyik Pál Alfréd képviselő ur, aki a baloldaltól lobogtatott zsebkendőre azt mondta, hogy piszkosabb, mint a gazdája. A másik Zboray Miklós képviselő ur, aki Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszter ur ellen a „paraszt” kifejezést használta.

— Gyalázat! — kiáltják a kormánypárton. — Én egyelőre — folytatja az elnök — nem tehetek mást, mint azt, hogy a most meg-

nevezett képviselő urakat fölkérem, hogy szíveskedjenek nyilatkozni, használták-e az említett sértő kifejezést vagy nem, hogy azután ehhez képest a házszabályokat velük szemben alkalmazzam. (Mozgás.) Minthogy az illető képviselő urak, úgy látom, nincsenek itt, az ügyet függőben tartom... Most pedig áttérünk a napirend második pontjára, a bankszabadalomról szóló javaslat tárgyalására.

(Pártélet és parlament.)

Kovács Gyula a bankjavaslathoz szól, az elnöki enunciació nyomán azonban előbb a pártéletéről szól, melyet a parlamentárizmus rákfenéjének tart. (Zaj. Mozgás a jobboldalon.) Fölkiáltások balról: Csendet kérünk!

Kovács Gyula arról beszél, hogy a pártélet merevvé teszi a parlamenti életet.

(A teremben folytonos zugás, halk beszélgetés zsiroja hallatszik. A munkapárt tagjai egymás közt tárgyalják a történeteket.)

— Csendet! Csendet! — kiáltják a baloldalon. Az elnök csenget és rászól a jobboldalra:

— Kérem, a tanácskozás folyamán nem lehet hangosan diskurálni. (A kormánypárt erre lassankint kivonul a folyosóra, alig tizenketten maradnak a teremben.)

Kovács Gyula: Részletesen, igen széles alapon tárgyalja a bankkérdést és főképen az alkotmányjogi szakaszt. Ha nincs is alkotmányunk, a látszata megvan s ennek a kedvéért kell küzdenünk érte, — mondja.

Foglalkozik az Osztrák-Magyar Bankkal vagy az esetleg fölláltandó önálló magyar bankkal európai vonatkozásban. Beszéde második részében az elhangzott beszédekre reflektál, végül szól a közös és önálló bank viszonyáról a magyar néplélekhez.

Elismeri, hogy a közös bank vezetése elsőrendű, de csak akkor, ha nem magyar szempontból nézzük. A javaslat ötödik szakasza politikai csodabogár. Alkotmányjogi bűn ez a szakasz és még akkor se lenne szabad elfogadni ezt a szakaszt, ha ettől függne a készfizetések megkezdése.

Az elhangzott beszédek bírálata során különösen bőven foglalkozik Hegedüs Loránttal, akinek beszédét pontonként tárgyalja. A hetedik pontnál Berzeviczy Albert elnök ur ömeltóságához, mint az Akadémia elnökéhez fordulok.

Az elnök (csenget): Kérem a képviselő urat, ne nagyméltóságozza az elnököt, mert ez a parlamenti gyakorlattal ellenkezik.

Kovács Gyula: Tovább beszél Hegedüsről, majd ezt mondja: Elérkeztem Hegedüs Loránt képviselő ur beszédének kilencedik hónapjához...

(Zajos derűtlenség támad e szavakra. A Ház percekig zeng a kacagástól, a karzaton a nők közül néhányan eltakarják az arcukat.)

— Pikáns! Pikáns! — kiáltják a baloldalon.

Kovács Gyula: Bocsánatot kérek, a nyelvbottlásért, amelylyel a csecsemőkérdésbe, helyesebben a csecsemő megszületésének a kérdésébe kontárkodtam...

Farkas Pál: Halvaszületett csecsemő!

Kovács Gyula most már rendszertelenül beszél Hegedüs Lorántról, mint bankigazgatóról és Kossuth Ferencről.

(A munkapártra beszívárognak a folyosón tartózkodó képviselők, a néppárt tagjai, köztük Zboray, egy csoportban jelennek meg. A hangulat izgatottá válik.)

— Ne beszéljen össze-vissza! — kiáltja Mikosovics Kanut.

(Zaj, amely egyre erősödik, Kovács Gyula pedig a legteljesebb nyugalommal szól):

— Most pedig rátérek beszédem harmadik részére.

Végül határozati javaslatot nyújt be és nem fogadja el a javaslatot.

(Zboray bocsánatot kér.)

Háromnegyed egy óra volt, amikor Kovács végül befejezte beszédét. Az elnök csengetett és nagy figyelem közben Zboray Miklós állott szólásra:

Tisztelt Ház! A mélyen tisztelt elnök ur az ülés elején fölhívást intézett hozzánk, amelyre a köteles és átértett tisztelettel a következőket terjesztem elő: Tegnap a zárt ülés elrendelése után a karzat kiürítése alatt kerületem egy kérdésében interveniáltam a kereskedelmi miniszter urnál.

— Kegyelmes Uram — mondottam — egy kis fölvilágosítást kérek.

— Olyanoknak, mint ti vagytok — mondotta a kereskedelemügyi miniszter — nem adok fölvilágosítást.

Én meg voltam lepődve és azt hittem, hogy talán tréfa.

— Kérlek, kegyelmes uram, — mondottam — én nem szavaztam velük. Rám ne haragudj.

— No hát akkor felelek — mondotta a miniszter — mi az, miről van szó?

Ekkor már láttam, hogy ő dühös, erre így szóltam:

— Köszönöm, most már nem kérek fölvilágosítást.

Barátaimnak elmondtam az esetet és itt használtam azokat a kifejezéseket, amelyek a lapokban megjelentek, de amelyeket ismételni nem akarok.

Egy hang a középben: Halljuk!

Zboray Miklós: Most nem akarom ismételni. (Élénk helyeslés a bal- és jobboldalon.) Követem, hogy lovagias módon meghallgassanak. Annyira megyek az udvariasságban, hogy nem ismétlem a kifejezéseket. Tegnap, amikor a munkapárt két tagja fölkeresett, kijelentették, hogy félreértettem a miniszter ur szavait. Ő tréfásan mondotta azokat minden sértő szándék nélkül. Én kijelentettem, hogy akkor kész vagyok elégtételt adni. Nem csak lovagias kötelességem, de egyénileg is szerénységtelenségnek tartanám, hogy akár a miniszterrel, akár más képviselő társammal szemben, de különösen egy idősebb tiszteletreméltó egyénnel, egy gentlemannal szemben tévedésemet be ne ismerném.

Kijelentem, hogy sajnálom a használt kifejezést és kérem azt el nem mondottnak tekinteni. (Élénk helyeslés a Ház minden oldalán.)

(Hieronymi válasza.)

Hieronymi Károly kijelenti, hogy neki sem volt szándéka és oka sérteni Zborayt és örül, hogy Zboray is elismeri, hogy félreértés okozta az egész affért.

Az elnök kijelenti, hogy ezek után további intézkedésnek helye nincs.

Az ülést az elnök felfüggesztette és Zboray és Hieronymi baráti kézfogással pecsételték meg a békét.

Románok gyűlése az általános választójogért. Az aradmegyei román munkások és kiscsárdák tegnap este Pécskán gyűlést tartottak, amelyen mintegy ötezer ember vett részt. A gyűlés elnöke Ghiu Drágos, jegyzője Gyeorgyi Cádi volt. Dámján Száva, Budeán János és Petrisor János az általános választójogról és annak várható hatásáról beszéltek; erősen támadták a nemzetiségi pártokat, amelyekben a román kiscsárdák és munkások nem bizhatnak.

Az olasz tengerészeti költségvetés. Az olasz pénzügyminiszter és a tengerészeti miniszter hosszas tárgyalások után abban állapodtak meg, hogy a tengerészeti költségvetést 90—50 millió lírával fölemelik. 12—15 millió létszámemelésre és szénfogyasztásra kell, a többi hajóépítésekre fordítják.

A krétai kérdés. A krétaiak legutóbbi tüntetése a szigetnek Görögországgal való egyesítése mellett és a védőhatalmakhoz intézett követelések az itteni ifju-török körökben nagy izgatottságot keltettek, amit nagyban növel az a körülmény, hogy a görög csapatok a török határon új védműveket építettek. A görög és a bolgár határon állomásozó török csapatokat a legnagyobb éberségre utasították. A határszéli raktárakba új fegyver- és lőszerszállítmányokat küldtek.